

Akvaryum Balıklarının Hastalıkları

Akvaryumculuk Tarihi

İlk akvaryum Mısırlılar tarafından süsleme amacıyla kullanılmış olduğu bildirilse de, süs balıkçılığının Uzak Doğu kökenli olduğuna dair pek çok kanıt mevcuttur. Çin'de ilk kez Altın balıkların (Goldfish) 970-1278 arasında üretildiği kanıtlanmıştır.

16.yy'da cam kaselerde süs balığı üretimi Avrupa'ya yayılmış, 19.yy'da halka açık akvaryumlar sergilenmiş, ABD'de ilk akvaryum derneği kurulmuştur.

Günümüz standartlarına göre ilk akvaryum Heath Robinson tarafından üretilmiştir. (1872-1944)

O dönemde akvaryumlar gaz lambası ile alttan ısıtırdı. 19. yy'da elektrik dinamlarının kullanılması ile ısının sağlıklı Kontrolünün nispeten sağlanması ile akvaryumculuk hızla gelişti

Balık beslemenin yararları

- Evin büyüklüğü, küçüklüğüne bakmaksızın her evde balık yetiştirilebilir. Özellikle apartmanlarda yaşadığımız bu dönemde bu zevki engelleyecek sorun yoktur.
- Balığın gezdirme, dolaştırma sorunu yoktur. Ortalığı kirletmez, gürültüsü yoktur.
- Bakımı çok kolaydır. Günde birkaç dakikamızı ayırmak, çok kısa süren haftalık bakımlarını yapmak yeterli olacaktır.
- Beceri gerektirmez, herkes akvaryumla uğraşabilir. Standartlara göre üretilmiş araç ve gereçlerin tehlikesi yoktur.
- İlgilenen kişiler, psikolojik olarak rahatlar, stresten uzaklaşır.
- Bu işi meslek edinen kişiler maddi olarak yüksek gelir elde ederler. ABD'de yapılan değerlendirmede pet hayvancılıktan elde edilen gelirin %60'ının akvaryum sektöründen sağlandığı ortaya çıkarılmıştır.

Sistem Seçimi

Akvaryumculukta 4 ayrı sistem vardır. Her şeyden önce, tatlı veya tuzlu su sistemlerinden biri seçilmeli, daha sonra soğuk veya tropikal akvaryum sistemlerinden hangisinin seçileceğine karar verilmelidir.

1. Tatlısu (taze su) Akvaryumları

Soğuksu ve Tropikal tatlısu akvaryumu olmak üzere ikiye ayrılır.

a) Soğuk tatlı su akvaryumu:

Tarihsel bakımdan soğuk tatlısu akvaryumları çok eskilere dayanmaktadır.

- Tek bir balık için yaklaşık akvaryumda 75 cm²'lik alan gereklidir. Bu yüzden akvaryumda fazla balık bulundurmak için, büyük akvaryuma ihtiyaç duyulur.
- Balık çeşidi sınırlıdır. Fakat genellikle süslü balıklardır.
- Isıtma gerekmez.
- Bitki yetiştirilecekse flüoresan veya tungsten ampül aydınlatması gerekir.
- Bu ortamda yetiştirilen balıklar dayanıklıdır. Özel bakım isteyen balıklar azdır.
- Maliyeti ucuzdur.
- Balıklar yumurtlar ve cinsleri ayırt edilebilir.
- Süzme işlemi için, güçlü filtrelere ihtiyaç duyulur.
- Balıklar yapay ve canlı yemle beslenirler.

b) Tropikal tatlı su akvaryumu:

- Tek bir balık için 30 cm²'lik alan yeterlidir. Bu yüzden küçük akvaryumlarda çok sayıda balık yetiştirilebilme imkanı vardır.
- Yaklaşık 24°C'ye ihtiyaç duyulur, bu yüzden termostatlı ısıtıcı kullanılması gerekir.
- Maliyeti diğerine göre biraz yüksektir.
- Bitki yetiştirilecek ise, flüoresan veya tungsten ampül aydınlatması gerekir.
- Çok çeşitli balık türleri vardır. Bu balıkların çoğu dayanıklı ve özel bakım istemez.
- Standart filtreler yeterlidir.
- Balıklar yapay ve canlı yemle beslenir.
- Balık türüne göre yumurtlar veya yavrulayabilir. Cins ayrımı yapılabilir.

2. Tuzlu su Akvaryumları

Deniz veya tuzlu su akvaryumları nispeten yeni bir alandır. Soğuksu ve tropikal olmak üzere iki gruba ayrılır.

a)Soğuk tuzlu su akvaryumu:

Tropikal deniz balıklarınının sağlanması oldukça pahalıdır. Deniz balık türlerine düşkünlük varsa, bulunulan yöre sahillerinden toplanan deniz balıkları akvaryumda yetiştirilebilir.

Balık sayısı ile orantılı, tüm camdan yapılmış akvaryum gereklidir.

- Deniz suyu veya yapay karışım (seamix) kullanılabilir.
- Isıtıcı gerekmez, bitki yetiştirilecek ise flüoresan veya tungsten ampül aydınlatması gerekir.
- Balık çeşidi fazla değildir. Bulunabilen türler yetiştirilir.
- Filtrasyon güçlü olmalıdır.
- Balıklar yapay ve canlı besinlerle beslenir.
- Akvaryum kirli kalırsa, balıklar çabuk hastalanır.
- Maliyet çok azdır. (Sahil ve akvaryum arası nakliye)
- Üretim çok güçtür.
- Cinsiyet ayrımı yapılması çok zordur.

b) Tropikal tuzlu su akvaryumu:

Bu sistemde çok çekici ve çeşitli renklerdeki balıkların seçimi mümkündür. Bu balıklar tropikal denizlerden dünyanın her yerinden toplanarak satışa sunulur.

Deniz balıkları tatlı suda yaşayamaz, tuzlu su sağlanması için “seamix” denilen ve akvaryumcularda satılan katkı maddesinin musluk suyuna karıştırılması gerekir.

Oldukça geniş, tüm camdan yapılmış akvaryumlara ihtiyaç duyulur.

- Bir balık için yaklaşık 120 cm² alan gereklidir.
- Yaklaşık 24°C'ye ihtiyaç duyulduğu için, ısıtıcı ve termostat gereklidir.
- Bitki yetiştirilecek ise flüoresan veya tungsten ampül aydınlatması gerekir.
- Normal bir filtrasyon işlemi yeterlidir.
- Çok çeşitli balık türleri vardır. Bu türler nispeten dirençli sayılır.
- Üretimi çok zor ve ender olarak yapılabilir.
- Cinsiyet ayrımı yapılması da çok zordur.
- Maliyet oldukça yüksektir.

3. **Balıksız Akvaryumlar**

Biraz değişik olmakla birlikte bazı meraklılarca deniz akvaryumlarına balık yerine güzel deniz anemonları, karides, deniz yıldızı, midye gibi omurgasızları koyarak çok renkli ortam elde edilebilir.

Bu canlılar genellikle yemlerini suyu süzerek planktonlardan alırlar, bu yüzden bunlara yem sağlarken suyun filtre edilmemesi gereklidir.

Satın alma ve sağlıklı balık seçimi

Satın alınmaya karar verilen balıklar dışardan temin edildiyse 3 hafta karantinada kalması gereklidir. İyi bir satıcı bunu müşteriğine bildirir.

Sağlıklı bir balık;

Aşırı çaba göstermeden dengeli ve yüzgeçleri kalkık olarak yüzer.

Suda sakin olduğu yerde durabilmelidir.

Sağlıklı balığın rengi, ırkını yansıtan şekilde canlı ve parlak olarak görülür.

Üzerinde şişlikler, çukurlar, kabarcıklar, açık yara yerleri olan balıklar seğilmemeli, yüzgeçlerde yırtık ve dağılmalar bulunmamalıdır.

Sağlığı bozulmuş balıklar, dipte veya yüzeyde saklanma eğilimindedir. Yüzgeçlerini gövdelerine kısararak yüzerler.

İçinde ölü balık bulunan tanktan balık almak doğru değildir.

Zayıf balıklar tercih edilmemelidir.

Beli kamburlaşmış balık alınmamalıdır bu balıklar yaşlı olarak kabul edilir.

Balıkların olgunluk devrelerindeki büyüklüklerini bilerek satın alınmalıdır. Aksi takdirde balık büyüyecek ve akvaryum yetersiz hale gelecektir.

Buna karşın, balıkların normal davranışını hastalık diye değerlendirmemek lazımdır. Mesela bazı deniz türü balıklar yüzerken yüzgeçlerini yatay duruma getirmektedir. Gece avlanan balıkların renkleri solgun olur, parlak olmaz. Bunlar hasta olarak değerlendirilmemelidir.

Yetiştiriciliğe yeni başlayanların pahalı ve nadir rastlanan balık türlerini almaları doğru değildir. Belli bir süre tecrübe kazanmak gerekir.